

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marijn list i Kalendar Srca Jezušovoga. Cena pri skupnem naslovi na dom 25 D., na posamezni naslov 30 D., če se cela naročnina naprej plača do 31. marca. Če se na plačo po 31. marcu, je pri skupnem naslovi cena 30 D., pri posamezni 35 D. Marijn list i Kalendar se plačata posebi. Amerikanci plačajo za vse vkup 4 dolare. Naroči se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske Krajin

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti. Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par: 14 strani dobi 20%/o, 1/2 strani 25% i cela stran 30%/o popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetih reči 3 Din., više od vsake reči pol D. Med tekstem cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Tako so oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Vladar naš najzmožnejši.

Včas, gda si slaba človeča pamet postavlja za najvišji zakon nislki človeči razum, — v časi, gda telko slabih, male pameti i velke gizde, od Tebe stvorjenih i od Tebe odvisnih, z nasmehom zametavje zapovedi Tvoje, — v časi, gda je ljudem, ki so šli od Tebe, edini i zadnji cil zemelskoga življenja, dvorba i obožavanje lastivnoga tela, gda so jakosti redke, kak zvezde na oblačnom nebi i gda svet, nepriznavajoči Tebe, drvi v čudnom vrtelci v neznanu pogublenje,

se pridružujemo mi tistim milijonom,

ki se klanjajo Tebi, Najzmožnejši, ki so zakonom Tvojim najvišjim pokorni, ki modrost poslušajo Tvojo največšo. Ti edini si vladar naš! Ti edini si dobrotja največša naša i če mam samo daljni odsev modrosti Tvoje nezmerne, smo zadosta modri. Ti edini si plačnik najdobrotnejši vsem, ki spunjavlje zapovedi Tvoje i sodnik pravični i tistem, šteri je kršijo. I dnes, na spominski den kralstva Tvojega vesolnoga, oblasti Tvoje nad stvarstvom vsem i dušami našimi, ščemo biti edno tudi mi s tistimi zvolenimi, šteri širijo zapovedi Tvoje po širnem sveti i napajajo z resnicov vse, navukov Tvojih žedne, ščemo biti edno z vsemi tistimi, šteri so za Tebe i za kralstvo Tvoje dali i davajo ešče dnes krv svojo srčno z zmogoslavnim slednjim krikom:

Naj živé Kristuš Krao!

Na kraj, gde smo vsi edno!

Ka vse mi ljudje dostakrat mislimo sami od sebe tu na sveti! Eden se ponaša z bogastvom, drugi z oblastjo, ništerni strašno dosta dajo na svoje duševne zmoglosti, drugi na telovno lepoto. Pride pa čas, gda neizprosni boži zakon vsem tem zaključí njtve zemelske račune. V tom ednom nišče ne dvoji, da pride vsakšemi zmed nas prvlé ali sledi tista sekunda, gda za te svet zvršimo z vsem svojim delom. Naj smo štimali sebe v življenji za kajsteč, po toj sekundí sa razprestre nad nami ščista nova sodba.

I naj smo zdaj po toj življenjskoj spremembi, šteroj pravimo, smrt vsi edno? Ali lahko pravimo, da se je bogatin popunoma zednačo s siromakom, vučeni z nezvučenim lepota z grstijov dobrotja z hudoobjov? Ne. Ešče po smrti majo navadno zemelski ostanki bogatinovi počivališče v mramornatom grobi njegovto telo je maziljeno, da ne sprhne, i nad vsem tem stoji mogočen veličasten spomenik, šteri čase i čase dugo svedoči valavo preminočega. I siromak? Zakopan v golo zemlo, največkrat brez spomenika, ali pa Bog zna, zgub-

leni gde v sveti, ali vničeni od zverin. Máli časek i svet več ne ve, da je bio na njem.

Pa itak smo v ednom vsi edno. Naj sprhne naše telo naednok, ali počasi, — prah je. Moči i oblasti nad svojim telom nema po smrti več niti eden.

Telo naše je svetišče.

Kak je duša naša nemrjoča, dihaj bože neskončne vsemogčnosti, tak je tudi telo naše delo Njegove modrosti. Telo naše je prebivališče nemrjoče duše. I tisti naš Gospodar, šteri terja od nas račune od toga, kak smo skrbeli za svojo dušo, zahteva, da skrbimo tudi za svoje telo. V življenji je nam samim dana skrb nad telom. Telo moramo po vsej boži zakonaj spoštovati i skrbeti za nje nesmeimo pa postati oboževalci i robí tela. Po smrti sami za svoje telo nemremo več skrbeti. I s smrtjov se telo povrne, kak lepo pravi Sveto pismo, v prah iz šteroga je vzeto, duša pa prime plačilo, dobro ali slabo, kakše smo si v življenji spravili. Zato moramo skazati posebno čast i poštovanje tudi mrtvomi telu, štero je za žitka nosilo nemrjočo dušo.

Pri vsej narodaj, naj bodo že kakšega šteč verskoga mišljenja, vidimo, da skažejo mrtvomi telu posebno čast. Mrtvo telo navadno z velikimi slovesnostmi spravijo na kraj, gde se shrani ali pa pri ništerni narodaj tudi žežgėjo. Le malo je tisti divji narodov, šteri tela svoji preminočé izpostavijo, da je zverine ali fitece raztrgajo. I tudi tje majo za to poseben kraj, šteromi pripišujejo nekšo posebno svetost.

Naša pokopališča.

Tudi mi mam poseben kraj, kam preneseimo tela svojih dragi pokojni k vekivečnomi počinki kak to mi pravimo. To so naši cintori ali britofí kak je mi zovemo, od šteri je edna taljanska, druga pa nemška reč. Prava slovenska reč je pa pokopališče, štero reč tudi mi lahko obdržimo. V naši krajaj so pokopališča ali cerkvena ali občinska. V našoj krajini so po večini vsa pokopališča občinska lastnina, zato majo dužnost skrbeti za pokopališča tudi občine.

Poglejmo si malo naša pokopališča. Ali mamo tudi mi v zadostnoj meri potreben čit do spoštovanja toga kraja? V ništerni mestaj ja, v vnoqi, vnoqi pa ne. Pri nas ne kraljuje Bog zna kakše bogastvo. Zato tudi nemremo želeti, da bi bila vsa naša pokopališča ograjena z lepimi zidanimi ograjami i na grobaj da bi bili sami mramornati spomeniki. Edno pa itak lahko vsi učinimo, da bodo naša pokopališča lepše lice mela. Navadno mamo mi svoja pokopališča ograjena z živov pasikov. To ništerne občine resan tak lepo i tak skrbno obrežejo, da se človeki srce razveseli, gda to vidi. Poleg toga ma vsakše pokopališče navadno ešče edno hito včasi pri vhodi i na sredi pokopališča eden vekiši križ. Pri tom že redkogda kaj lepoga vidimo. Hite so po večini lesene i strašno zanemarjene. Navadno so takše, da je tak stare, kak mlade strah iti v noči mimo, ar pravijo, da v vsakšoj nekaj ruži pa straši. Velki križ v

Den slobode.

Deset let je v človečem življenji vnoqo. Deset let v življenji edne države ne pomeni ravno vnoqo, čiravno se včas i nekoliko dnevaj zgodjo tak velki dogodki v državnom življenji, da bistveno spremenijo ves njeni bit do tistoga časa. Notranje prilike v državi se po navadi počasi razvijajo. Tudi naša država preživla te dni 10 letnico svojega obstoja i pri toj priliki, če poglednemo nikeljto zgodovino naše države, navdaja nas Slovence poseben ponos i veselje, če se spomaimo na to, kakko vlogo so igrali od ustanovitve države pa do zdaj ravno naši voditelji z dr. Korošcom na čeli.

V oktobri leta 1928 je začnola Austroovgrska država raspadati. Vzrok tomi je bio te, ar so vsešerom, tek na bojšiči, kak doma šteli biti gospodarje nad vsemi samo Nemci i Vogri. Vnoqo bole izobraženim Čehom, kak tudi Slo-

vencom i Hrvatom je to nikak ne bilo po volji. Vidli so, da Austroovgrska država več ne vzdrži bojne, posebno ešče, gda so Srbi predrli solunsko fronto i začnoli prodirati nazaj proti Belgradu.

Velko delo.

Vogri i Nemci so s strelanjom i vešanjom šteli sprestrašiti Čehé, Slovence i Hrvate, naj bi ostali v strelski jarkaj. Nego za te siromske so se pogegnoli njtvi voditelji, nestrášeno so povedali bečkoj i peštanskoj vladi, da smo tak Slovenci, kak Hrvati i Čehi ravnetak samostojni narodi, vredni vsega spoštovanja i pravíc kak Vogri ali Nemci. 5. oktobra so si zvolili zastopniki Slovencev Hrvatov i tisti Srbov, šteri so živeli v našoj državi po Vojvodinaj, Slavoninaj, Bosni i Hercegovinaj, poseben odbor, nazvaní »Narodno veče.« Te odbor si je zvolio za svojega predsednika našega dr. Korošca. I pod predsednstvom dr. Korošca so tej ljudje vúpali povedati bečkoj i peštanskoj

vladi na den 29. oktobra 1918. leta da Slovenci, Hrvati i Srbi, šteri so do zdaj živeli pod Nemci i Vogri ne priznavajo več austroovgrske vlade, nego tvorijo svojo posebno, od nikoga odvisno državo. S tem je tudi razpadnola stara Austroovgrska država, nova država Slovencev, Hrvatov i Srbov se je pa s prvim decembrom istoga leta združila ešče s Srbi v staroj srbskoj državi i si zvolila sedanjega prestolonaslednika Aleksandra za vladara vsej Srbov, Hrvatov i Slovencev.

Toga nesmimo pozabiti,

da je naš dr. Korošec ravno v najtežavnejši časaj meo vodstvo države v svoji roka. Što bi vúpao osemnajstoga leta povedati Nemcom i Vogrom, da njim več nede pokoren. Dr. Korošca so poslali naprej i on je to povedao, bio je predsednik prve narodne vlade i podpredsednik prve vlade v velkoj Jugoslaviji. Nego, gda so prilike že nikeljto bogše gratale, te so

prišli do oblasti ljudje, kak naši demokratje, šteri so za dr. Korošca nigdar ne meli lepe reči. Nego čas je bole pravičen kak demokrati i čitdo ravno po deseti letaj ma dr. Korošec znova oblast v svoji roka na največšo nevoljo demokratov i radičovcov.

Istina, da je po deseti letaj dr. Korošec jako slabo gospodarstvo dobo v svoje roke. Vnoqo bi on zdaj lahko napravio, če ne bi pred njim drugi ljudje vsega tak strašno zapravili. Itak so pa tak naš krao kak naše ljudstvo spoznali, što je najsposobnejši i najvrednejši človek v našoj državi i tistomi so dali oblast v roke. V drugoj državi Slovenec gotovo nigdar ne bi prišao do tak visikoga mesta i pred desetimi leti niti sami ne bi mislili, da bo meo dnes Slovanec v svojoj osebi združeno dvoje najvažnejših ministrstev, to je predsedstvo vlade i notranje ministrstvo. I na to 10 letnico smo lahko mi vsi Slovenci daes ponosni.

sredini pokopališča nam pa tudi največkrat ne dela časti.

Ka mi priporočamo ?

Od toga, kak strašno so plotovi okoli ništerni naši pokopališč zanemarjeni, zdaj niti ne bi radi gučali. Ravnotak ne od toga, da v ništerni mestaj majo pokopališča samo za košnjo, pašnjak i za to, da okoli njega v pasiki drva povlejo. V tom vidimo samo veliko nemarnost občine premalo potrebnoga spoštovanja do pokojnih i premalo kulture, ar je postavi precj blizu tistoj stubi kak nekulturne divjake.

Mi raj poglednimo, kak bi edno lepo pokopališče v našoj krajini lahko vó vidlo, ne da bi terjalo od nas kakši posebni stroškov. Najprve plot okoli pokopališča. Niti edna naša občina se nesmi i nemre izgovarjati, da njoj je ne mogoče pripovati edne lepe, goste i lepo obrezane gabrove pasike. Pri vhodi naj bi bila edna lepa hūta, štera naj bi bila vsigdar zidana. Ta hūta naj bi mela tudi edno lepo formo i uredništvo Novin je pripravleno preskrbeti vsakoj občini za to eden lep plan. Na dva kraja vhoda naj bi bile dve lepivi žalostnivi vrbi, ravno tak kre oba kraja velkoga križa na sredi pokopališča. Bogatejše občine naj bi mele na sredi pokopališča mesto križa lepo malo kapelico. Po sredini pokopališča naj pela vdiljek lepa pot, posipana z drobnim kamenjom i kre poti na dva kraja naj bi bile nasajene lepe vrbe, ali tisti nisiki gosti jeliči, najlepše bi pa bile ciprese.

Grobi naj bodo vsigdar vsi v ednoj liniji, kak da bi konec potegnó. Samo ob sebi se razmi, naj bodo grobi tudi celo leto kak najbolje skrbno obdelani i

celo leto naj cvete vse na njih. Zdaj na Vsejštevcovo pridemo po dugom časi palig na pokopališče. Zglednimo se malo okoli i vidli bomo, ka vse nam ešče falij!

NEDELA.

(Po risalaj 22. Evang. sv. Mataja 22. 15—21.) V tisti časaj, šli so farizeji i se pogučavali, da bi Jezusa zgrabili v reči. I pošlejo k njemu vučnike svoje s herodijani vred rekoč: „Vučnik, znamo, da si pravičen i da pot božo po resnici včiš i da ne gledaš na nikoga ar ne gledaš na valavo ljudi: povej nam teda, ka se ti vidi: ali se sme davati davek casari, ali ne?“ Jezus je pa spoznao hūdobjo njūvo i njim pravo: „Ka me skušavete skazilivci? Pokažite mi dačni penez!“ I oni so njemi dali penez. I Jezus je pita: „Čida je ta podoba i napis?“ Odgovorijo njemi: „Casarova.“ Pravi njim teda: „Dajte casari ka je casarovoga i Bogi ka je božega.“ Navuk: Glej na reč i delo ne na ljudi.

Politični pregled.

Po nesrečni dogodkaj v našem parlamentu, je nikelko časa ešče obdržao vladu v svoji rokaj Vukičević. Pribičević je zahtevao, naj zdaj vladu včasi odstopi, naj se parlament razpusti, i razpiše nove volitve. Vodstvo države naj se pa da v tom časi Pribičević ali Radič ali pa ljudem, šteri so spoj ne poslanci. S tem, da se prej najbolje da zadoščene hrvatskomi narodi, šteri je zgūbo v parlamentu svoje zastopnike i na kom prej nosi odgovornost Vukičevićova i Korošcova vladu.

Kakpa, da je vladu na te Pribičevićeve zahteve ne mogla odstopiti ar bi s tem nikak pokazala, kak da je

sama kriva prelejanja krvi v parlamentu. Itak pa, naj bi se prilike v državi razčistile, je Vukičević zroč vladarsko oblast nazaj v kraleske roke. Krao je ponūdo vladu Radiči. Nego zdaj je bio Radič že ščista pod Pribičevićov močjov i Pribičević je v imeni Radiča odklono to ponūdbu. Oni prej samo tak prevzemajo vladu, če bodo razpisane nove volitve i pridejo ščista novi poslanci v parlament.

Tu se je pa že vidlo, da je Pribičević samo za to, naj bi kem včški nered napravo v državi.

Zakaj volitve ?

Pri volitvaj bi prej novi ljudje prišli v parlament, s šterimi bi Pribičevići delao, nego stemi ne. Kakša mala modrost voditela naši demokratov je to! Kakši novi ljudje bi prišli v parlament? V Srbiji, kak na Hrvatskom, ravnotak v Sloveniji bi bili v velkoj večini zvoleni stari poslanci. Pribičević i Radič bi dobila ešče menje poslancov kak do zdaj ar sta s svojov politikov preveč zavozila. I v dnešnji časaj, da je državi tak potrebn mer pa delo, naj se razmetavajo po nepotrebnom penezi za volitve poslanci naj doma kortešerajo, vse drugo važno delo v državi pa naj počivle? Zakaj to zahtevlejo demokratje? Ar oni samo od toga živėjo. Oni so ešče nigdar ne delali v parlamentu ar toga nevejo, znajo pa jako dobro šinfati. I če je včški nered v državi, bole se ga veselijo ar ležej šinfajo. Nego naša država nema časa za šinfanje, ne penez za razmetavanje. Zato je krao ponūdo novo vladu našemi dr. Korošci.

Mér i réd.

S tema dvema rečama najlepzej označimo vladu predsednika naše stranke. Naša država je potrebna reda i mera i to njoj spravla naš predsednik. Pribičević bi skoro znoro, gda je dobo dr. Korošec vladu v svoje roke. Znati moramo, da je Pribičević,

kak vsi njegovi demokratje, ne ravno velki prijatelj katoličanske Cerkvi. Zato je pa z nelepimi očmi glédao, gda je eden katoličanski duhovnik gratao predsednik vladu.

Zato je pa začno zdaj z Hrvati komedije špilati. Kak so hrvaški volilci pozabli se vidi ravno iz toga, da se drži za njūvoga največkšega zagovornika i voditela ravno tisti Pribičević, šteri je Hrvate najbolje kruto preganjao te gda je meo oblast v rokaj. I Hrvatje so to dnes že pozabili. Nego ne vsi. Dnes že začnejo močno spregledavati, da slaboga gospodara majo.

Pribičević je začno ružiti, da Hrvatje več nedo plačūvali dače i da ne pripoznajo nikši zakonov, štere ta vladu izglasa. No to se je vse nika ne zgodilo. Hrvatje plačūjejo dače i radi sprimlejo vse tiste zakone štere zglasa Korošcova vladu ar so vsi tej zakoni ljudem samo v hasek

(Dale sledi.)

Murska Sobota.

— Ustanovitev društva za narodno zdravje bo 21. oktobra ob 11. vóri v obč. hiži ob priliki ustanovnoga občnoga zbora. Namen toga društva je, pomagati ustanoviti zdravstveni dom, stanico za pobijanje trahome, stalno kopaljšče v Soboti i prirejanje tečajov za dvorbo betežnikov i pobijanje bolezní. Namen društva je dobrodelen, zato vabimo vse prebivalce naše krajine, da k društvi pristopijo.

— Naša apoteka. Dobili smo že več pritožb zdaj na zadnje pa edno vekšo zavolo naše apoteke. Tu se tožijo od silne dragoče vrastva i mineralni vod, štere so prej indri bole za polovico falejše kak v našoj sobočkoj apoteki. Ravnotak prej v apoteki neradi goverijo slovenski. Pri kúpuvanji vrastev, dobijo ljudje listek, na šterom je napis najprve v vogr-

Po JOS. JURČIČI:

Sosedov sin.

VII.

Vsaka praznota ma nekaj žalostnoga i tužnoga na sebi. Brašnarova hiža je bila odznotra prostorna, velki orehov sto, že nikelko prelūkajani od črvov je bio napravljeni najmenje za dvanajst ljudi. I gda so okoli toga stola večerjali Štefan, tetica njegova Marja i lapec Balaž, so vsi nekam čūtili kak je prazna hiža. Nikomi je ne bila vola gučati dosta i v hiži se je čūlo samo rogatanje žlic i počasno tiktanje stare stenske vóre.

„Dika bodi Bogi!“ skonča tetica Marja molitev po večerji i dene: „Zdaj pa spat Balaž! Nejdí plotov podperat i se dret po vesi, da pošteni ljudje ne bi mogli spati!“

Lapec Balaž je pa ne bio privoli poslušati mrnjave tetice i si je mislo svoje: „Den je gospodarov, noč pa moja.“ Za pečjov je zmed drugi cot potegnó svoj stari kaput i zapro dveri za seov. Deški so bili že zbrani za Smrekarovim plotom i naskori po tom se začuje po vesi pesem:

Mesarja bom vzela,
Bom zmeraj vesela,
Bo tele zaklal,
Srce mi poslal,
Telečje al' svoje,
Al' pa še oboje. I tak naprej.

Števan je doma vóro gor potegnó, si naklao malo pipico, nato je pa na dušici vužgao skalo i si našgao. Šo je pred hižo i se seo na klop. Od tistoga časa, kak je prevzeo vérstvo, je ne hodo dosta po vési. Prišao je k njemi eden sosed i sta se pogovarjala od različni kmečki zadev.

Tetica Marja je v hiži nekaj obleko spravljala i pogledavala k peči, gde je spao na klopi stari Brašnar. Prišao je komaj zdaj opoudne domo, trdi od vina, légao je i zaspaó.

Stari Brašnar je nikaj zamrmraó i stano s trdoga ležišča. Božnija grda, ga pozdravi tetica Marja, sestra njegova. Brašnari se je začnólo zehati mene si oči i se kobaca počasi proti stoli. Tu si podpre glavo, gleda Marjo i se zadere:

„No, bo kaj?“

„Vreden si nejč odgovori Marja i njemi pripeše skledo na sto. Brašnar stari gleda malo, začne jesti od začetka nekam pomali i netečno sledi pa či duže z včškim tekóm.

Marja ga gleda nikelko časa nato pa ide za dveri, si pokrrije obraz i začne na ves glas bréčati.

„Takši mužikašov mi pa že ne trbe“ dene Brašnar. „Ka pa kavuliš?“

„Kak nebi? Ne je zadosta, da si nas skoro na nikoj, spravo, zdaj nam pa ešče takšo sramoto delaš? Trbelo ti je tam na senji ljudi noriti,

da te te ljudje kučejo za tisto i cela vés guči od toga!“

„Ka to tebe briga!“ se zadere nazaj Brašnar.

„Briga naj briga, naj oba s Števanom. Ne sam ga ešče vidla jokati siromaka, kak je zraseo, snočkar je pa jokao od žalosti, kakšo grdobjo si napravo ti na senji.

Gda je stari Brašnar čūo, da je sin jokao zavolo njega, je včasi vrgao žlico na sto. Niti reči je več ne spregovoro kak šteč ga je Marja obdelavala nego je legao spat. Mogoče se njemf je pa le srce nikelko genolo, gda je čūo, kak je bio sin žalosten zavolo njega.

VIII.

Itak so pa ljudje ne tak hūdobjni kak si včasi mislímó. Istina je, da dostakrat radi dobra dela drugi ljudi zapišejo na vodo, nego božni del pa tudi vsigdar ne vklešejo ravno v kamen. Od Brašnarove neprilike so nikelko dni po celoj občini gučali, nego samo ednok je vsakši guč henjao od toga.

Siromak Števan je hodo okoli, kak da bi on kakšo krivdo napravo ne oča. Skoro je ne vūpao ljudem v oči glédati i se ji je ráj ogibao. Ednok pa, gda je šo na njive, je li morao srečati Franco i ona ga je ešče nikelko počakala, da je prišao do njé.

„Zakaj si pa ov dén tak neglo odišao s senja?“ ga pita Franca. Števan je gratao rdeči i deklina si je včasi domislila, da njemi je to pitanje mogoče ne po voli, zato je zasūknola reč i pravila:

„Mimo tvojeja lena sam šla, pa je lepi. Samo malo redki se mi vidi. Zakaj si mi ne povedao, pa bi ti jez že pokazala, kak se len lepo poseja? Me vzeš za treljo v jeseni?“

„Tak mi nebi šla tret.“

„Misliš, da ne vem tretí. Istina, da sem ešče ne trla, nego ednok morem začnati i vesela bom če začnem pri tebi Števan.“

„Jez bom pa tudi veselí, če bom lahko tebe prvo zvao, samo, če te oča pūstijo?“

Deklina se je samo veselo smejala. „Zakaj te pa nika k nem nega? Ali prideš dnes večer?“

„Če te svetili, pa pridem.“

I obrnola sta se pa šla vsakši proti svojoj njivi. To je zlata duša si je mislo Števan i si je kaj ne mogao, da se nebi obrno i je malo nazaj pogledao. Nikak takše misli je pa mela tudi Franca, ar se je tudi ono ravno obrnola i poglednola za njim. Malo jiva je skoro sram gratalo, da sta tak radovedniva gratala, zasmējala sta se eden drugomi i njiva srca so se ešče dugo naprej smejala.

(Dale sledi.)

skom, potem v nemškem i komaj na zdnje v jako slabom slovenskem jeziki.

— **Strašno kamenje.** Poti po parkaj so po navadi nasipane z drobnim kamenjem naš mali park pred špitalom je pa v zadnjem časi nasipani z debelim kamenjem, da si človek malo nog ne spolomi gda ide po tom. Posebno nerodno je za tiste ljudi, šteri ido zvečer z železnice po toj poti. Mislimo, da se to da popraviti brez kakšji posebni stroškov.

— **Dve novosti v Soboti.** Te dni smo vidili cele čupore ljudi pred dvema trgovinama. Ka so delali? Pri okni v trgovini g. Nemca so gledali krassen biciklin i druge reči, pri g. trgovci Čeh in Gašpar pa so občudovali nad vse lepo slamerznicno, pod njov pa lagviček staroga lotmerškoga vina. To so vse dobitki za tombolo Martinišča.

ZA KOPANJE TUDI v ZIMI

ma priložnost vsakšji v novom Slatinskem domu v Radenci. Tü je prav prijetno vrejeno zimsko kopališče.

Vse je v ednoj zidini: sobe za goste, družabna i igralna soba štera služi obednim tudi kak čakalnica (v toj je radio, klavir, biljar i. t. d.) poleg so pa kopeli. Vsi prostori so prijetno segrevani z zračnov i centralnov kórjavov. Kopeli so odprete vsaki den od 8 zajtra do 7 zvečer.

Slovenska Krajina.

— **Navuk za tretjired** je 1. novembra na Vsesvetcovu ob 2 popoldnevi v Črensovcih.

— **Za od sūše prizadetim malim posestnikom** je vlada dala za Slovenijo dva milijona dinara pomoči. Za te penezu do se delali vodovodi, kapnice i potoki regulerali. Našiva poslanca sta se zavzemala, da dobi siromasno prekmursko ljudstvo v prvov vrsti delo v bližajem kraji i da se tudi naši potoki regulirajo. Poslanec Klekl so hodili z poslancom, bivšim ministrom g. Vesenjakom po nalogi Kluba na direkcijo vode i tü sta zavzela oba odločno stališče, da se pomore našim sirotam.

— **Meter visiki sneg** je ne nikaj čüdnaogva v našem kraji. Bole čüdno je to, ka de pri tomboli na Martinovo klaster visiki küp lepi drv in de koštao samo 3 din. Pridi dne 11 nov. v Sobotu pa boš vido.

— **Krog.** Predzadnje sredo bi se skoro zgodila pri nas velka nesreča. Eden mali, komaj štiri leta star dečarec je odnesao vogelje iz hiže k oslici slame i zakóro. K sreči je to eden mesar včasi zapazo, ljudje so prileteli vküp i že z velkov težavov ogenj pogasil. Če se to ne bi zgodilo bi več hiž zgorelo v okroglini g. Gomboša Ivana, gde se je to zgodilo.

— **Rakičan.** Pri nas se je ustanovila preminočo nedelo Kmetijska nabavna i prodajna zadruga. Predsednik je g. Gjörök Mihajl, podpredsednik Forjan Andraš, odborniki: Rajnar Janez, Celec Ferdinand i Ščavničar Štefan. Namen te zadruga je, da svojim članom preskrbi vse potrebščine po kelko mogoče niskoj ceni, poleg toga

pa, da vse kmečke pridelke kakli mogoče po najvišjoj ceni zadajo.

— **Novo posojilnice.** Okt. 14. se je zbralo 80 možkov *tišinske fars*e v šoli pod vodstvom g. plebenoša Krantz Jožefa i nadvučitelja Antauera i poslušali predavanje g. Pirš Ign. rev. od pomena nemejene zaveze pri pes. — pa Klekl Jožefa od haskov posojilnica. Po predavanji se je zbralo prvo načelstvo i nadzorstvo. — *V Bogojini* se je pa vršilo zborüvanje 21. okt. za ustanovitev nove posojilnice.

— **Naše grüntne knige.** Čüjemo, da ščejo odvzeti od nas vse geometre i inženers, šteri delajo pri nas novo grüntno knigo i je poslati v Srbijo, gde zdaj tudi začnejo delati nove zemelske knige. Mislimo, da je naša krajina s svojimi starimi vogrskimi, že stokrat vse spremalanimi grüntnicami ravnok potrebna inženervov kak Srbija, i do tečas naj te ljudi püstijo pri nas, dukeč tü ne opravijo i potom komaj lahko idejo od nas.

— **Švercari.** Či što pravilno i pošteno šverca kak se že šverca i ga pri tom deli pošteno i pravilno zasačijo financari, kak je to že njüva dužnost i na debelo kaštigajo, kak to v svoji paragrafaj majo neprej pisano, to nal tisti švercar lepo v žep segne, ali pa oda kravo i pol grünta pa plača ka njemi naložijo. Druge pomoči tü nega. Takši se naj več ne obrača ne na našo stranko, ne na naše poslance, ar je švercanje po zakoni prepovedano i druge pomoči tü nega, kak naloženo kaštigo plačati i presedeti v temlici, kelko njemi na to ešče gori navžejo. Priteži naj se samo tisti, šteri za gotovo zna, da se njemi je krivica zgodila.

— **Tečaj za konserviranje** sadja i sadni pijač priredi Treznostno društvo v Soboti 28. oktobra v Horvatovoj gostilni v Soboti. Tečaj bo vodo g. prof. J. Prisl iz Maribora. Začetek je ob pol 10 vöri. Vabimo posebno vučitele kak tudi kmetovalce i gospodine, da se toga tečaja zagotovo udeležijo.

— **Rojari** naj javijo Čebelarsoj podružnici v Soboti, Slovenska ul. 225, kelko kil meda cvetnoga ali hajdinskoga, majo za odajo i za kakšo ceno. Dobro bo, če prinesejo tudi nikelko blaga za probo seov, ar šče podružnica organizirati odavanje. Sprejemalo se bo samo najbogše blago.

— **Spomnimo se.** Preminočo sredo so pokopali pri Sv. Petri pri Maribori domačega plebenoša g. Mateja Štrakla. Pokojni so bili v svojoj fari jako priljubljeni poleg toga so pa bili tudi velki prijatelj i naročnik naši listov, štere so tudi penezno močno podpirali. Billi so tudi velki zagovornik šolski sester i so posedovali, da so te sestre prišle tudi v našo krajino. Rojeni so bili v Krizčevi pri Ljutomeri.

— **Vodno delo.** Oblastni odbor mariborske oblasti razpišuje za 30. oktober licitacijo regulacijskih del na vodi Ternavi v Medjimurju. Podrobnejši podatki se dobijo pri oblastnov odbori i pri okrajnov glavarstvi v Čakovci.

— **Zdaj naj pa poslanci delajo!** Velka večina naši županov je podpisala višino ocenjenoga kataseterskoga donosa za našo krajino po šteroj se bo merila nova dača. Po toj cenitvi bi plačala naša krajina za dobro tretino več plače kak drugi kraji prek Müre. Vuogi naši župani

so niti ne razmili, ka je to prišlo k njim, nego so kratkoma, ne da bi koga drugoga pitali, podpisali i poslali nazaj. Samo dve občini v našoj krajini sta se do zdaj pritüžili, da so njüve dohodke previsiko ocenili. Naprej pa zdaj naj delajo ka pa naši poslanci. Demokratski poslanci itak niti z malim prstom ne genejo za to, nego se njim ešče dobro vidi, da je tak prišlo ar bodo zdaj ležej kričali, da je tomi naša stranka kriva, če se je tak zgodilo.

— **V Ljubljano!** Vse sosidne mlade države okoli nas kak Austrija i Češka slavijo te dni desetletnico svojega obstoja. Tudi pri nas se pripravljajo na vse kraje spominske slavnosti za to, čiravno so naši demokratje zdaj proti tomi, to pa zato ar so oni ne na vladi. To so vam namreč takši ljudje, da si mislijo, da te lahko vse ide rakom füčkat, gda oni nemajo moči v svoji rokaj. Nego Ljubljana itak proslavi te dni pod vodstvom Prosvetne zveze spomin desetletnice obstoja naše države. Slovesnosti se bodo vršile to soboto, nedelo i ponedlek, to je 27., 28., i 29. oktobra. Vsakšji, šteri bi želo potovati te dni v Ljubljano, ma pravico do četrtinske vožnje. Izkaznice za to se dobijo pri Prosvetnoj zvezi v Ljubljani, pa tudi v uredništvu Novin v Soboti. Vožnja vala od 26. do 30. oktobra.

Agrarne zadeve.

1.) Dolnjelendavsko veleposestvo je rešeno sekvestracije. 2.) Na imanj grofa Feštetiča v Čakovci je nazaj vzet maksimum i hüpermaksimum i se bo znova določo i razdelo med agr. interesente. To pa zato, ar je banka odavala maksimum i hüpermaksimum, mogle bi pa gospodariti na njem. Tak pride na razdelitev tudi Jugovina. 3.) Načrt novoga agrarnoga zakona je izdelan i bo novi zakon ešče to zimo zglasan.

Pošta upravništva.

Andrej Bojnec, Strehovci. Dobili že meseca maja 100 Din. podpore. Če jo ne bi do rok sprejeli, nam javite. — **„Dom sv. Frančiška“**, Črensovci. G. minister za socialno politiko, Stjepan Barič je poklono 1000 Din. podpore. — **Janič Janoš, Nus-kova.** Kohek Rudolf, Melinci. **Horvat Martina dovica, Filovci.** Vsaki dobo 150 Din. podpore. — **Za obstoj naše osemrazredne gimnazije** sta vodila našiva g. poslanca našo prekmursko deputacijo pred ministra prosvete, g. Milana Grola i tomi odkrila vso želo i pravično zahtevno našega prebivalstva, da se naše osemrazredne gimnazije obstoj zasigura s tem, da jo država prevzeme. G. minister je obečao, da po novom finančijskom zakoni spuni naše želo i zahteve. — **Za srezkoga referenta doktora pri Gradl,** štero mesto je bilo letos odpravljeno, sta našiva poslanca vležila prošnja na ministra zdravja, da se znova postavi.

Küpüjte srečke za tombolo „Martinišča“! Cena edne srečke 3 din.

Tjedenske novine.

— **V Prago!** V prišestnom leti, v začetki julija se bo vršo v Pragi velki mednarodni tabor naših krščanskih telovadnih i prosvetnih družtev. Ob toj priliki se zberejo tü zastopniki skoro vsej krščanski narodov i tudi iz naše države bo šlo vekše število ljudi, mogoče par posebni vlakov. Pri nas organizira to potovanje že zdaj Orlovsko zveza v Ljubljani. Stroški bodo znašali s potjov i hranov za Orle telovadce okoti 650 Din, za druge okoli 750 Din. Prijaviti se pa trbe najkasnej do konca novembra letošnjega leta i poslati edno tretino tej stroškov. Šteri se bodo sledi zglesil, plačajo nikelko procentov več, ravnok tisti šteri se ščejo voziti v II. razredi i v Pragi po hotelaj spatü. Tudi iz naše krajine ji bo šlo nikelko med njimi tudi več dijakov.

— **Hiže se rüšijo.** Nedavno se je zrüšila v Pragi velka sedemnadstropna nova, ešče ne ščista goteva hiža i je zakopala pod sebe več kak 50 delavcov. To je v kratkom časi bila v Pragi že širta hiža, štera se je porüšila. Zanimivo je, da je to hižo komisija ravno preglednola i odobrila da je dobro zidana. Po tom pa, gda so začnoli vlačiti gori rušt za streho, se je vse vküp z velikim grmenjom porüšilo. Delavci, štere je hiža zasipala, so po večini vsi mrtvi. Praška občina njim je preskrbela pokop na svoje stroške, i je določila posebno penzijo za njüve familije. Hiže se pa rüšijo tudi v drugi mestaj. V novinaj čtëmo, da se rüšijo ščista nove, ešče ne dogotovlene hiže v Parizi i drugi mestaj. Tudi pri nas v Kranji na Kranjskom sta se zgodil pred kratkim dve vekšivi nesreči gde sta se tudi dve popunoma novivi zidini vküp seli. Vzrok je to, da se majstri preveč paščijo z delom, delajo pretenke stene i šparajo posebno pri železi i cementi, da tak lahko vekše dobičke v žep denejo.

— **Zdravstveni dom i demokratsko pisanje.** Malogda se zgodi, da bi kakše vekše demokratke novine kaj pametnoga i istinskoga pisale od naše krajine. Menše njüve novine kak »Domovina« se nam strašno sladke delajo ar mislijo na te način naše kruglice v svoje škrinje spraviti. Vekše pa kak „Jutro“ se pa znajo samo norca delati. Majo nas za zaostale i tupaste kak kakše afrikance. Če njüv dopisnik pride k nam, ide v ciganske kuče tam gleda cigance kakše prsi majo i od toga na dugo piše v svoji novinaj kak da bi v našoj krajini samo ciganje živeli. Ali se pa pela z avtomobilom mimo Bogojine i vidi skoz njega na senje kak strastni kupci so naši ljudje i tak naprej. Predzadnje nedelo je bio guč pri nas od zidanja zdravstvenoga doma kak so pisale že naše zadnje „Novine.“ Od toga so se oglasili tudi demokratje v svojem „Jutri“ i svojim nezvučenim ljudem napisali, kak so naši ljudje ešče srednjeveško babjevni, kak naše „Novine“ pišejo da auto rdečega križa pobira po cesti deco štero predelüjejo v mast. Kaj takšega se je pri nas nigdar ne pisalo i či se mislijo demokratje pred svetom na te način z nas norca delati se bo mo tudi mi znali braniti proti tomi.

— **Zeppelin.** Zdaj je že druga velka nemška zračna ladja preletela iz Evrope prek morja v Ameriko. V Newjerki so zrakoplov kak li mogoče najbolje navdušeno sprijali. Svet si dnjes na vse načine trudi, kak bi bilo mogoče potovati iz Evrope v Ameriko po zraki i ne po vodi. I kak se vidi se to lekar posreči, samo malo predraga je ešče takša vožnja.

— **Hrvaška narodna cerkev se ruši.** Po bojni se je ustanovila na Hrvaškom takzvana narodna cerkev. To tvorijo razni slabi duhovniki, šteri so že pred tem s svojim nelepim življenjom zapustili pravo katoličansko Cerkev i pa tisti ljudje, šteri bi se radi z Bogom pogajali, ka smejo delati i ka nej. Tej so si med seov zvolili lepo ednoga püšpeka, zdaj so se pa začnoli vsi vküp kregati i püšpeka neščejo meti več. Brez priznavanja boži zakonov je pač slabo versko življenje.

— **Nepoštenost.** Naše demokratske novine zgrabijo za vsakšo najmenšo priliko, gde bi mogle drapnoti po katoličanski Cerkvi ali po njeni duhovnikaj i redovnikaj. Ves svet pozna strašno preganjanje katoličanov pod krvoločnim prezidentom Callesom. I gda je bio zvoleni novi prezident, šteri je izgledao, da bo katoličanom konči malo bole prijazen, je bio samo ednok vmorjeni, prvle kak je svoje predsedniške posle prevzeo. Vsi so znali, da je té vmor naročo Calles sam. Da bi pa te guč oprao od sebe, je dao v svet, da je vmor pripravila edna nuna. Vse naše demokratske novine so zgrabile za to laž i na dolgo pisale kak pokvarjene so naše nune. Sledi so morilci sami izjavili, da so nej meli sploj nikši zvez z nunami. Nego naše demokratske novine to zato li naprej trdijo. »Domovina« je 6. septembra zapisala, da nosi glavno krivdo pri vmori nekša nuna. Imena kakpa neve povedati. Zdaj pred kratkim je znova prinesla kep morilcov, poleg pa palig zapisala, da so umor zasnovali prezidentovi klerikalni nasprotniki. I tak naprej. Zdaj pa znova prinašajo te demokratske novine sliko ednoga hrvaškoga nepoštnjaka, šteri je nigda bio sprejeti v frančiškanski samostan i so ga izključili iz njega zavolo nepoštenoga življenja. Nego demokratske novine pišejo pod slikov, da je to frančiškanski pater, šteri je ljudi noro, čiravno je te človek nigdar ne bio pater. Samo da lahko vržejo nikelko blata na te stan! I takše novine ešče ništerni naši pošteni ljudje majo narocene? Sramota! Da bi niti edne hiže ne bilo v našoj krajini, štere bi mele pod svojov strehov takšo smét!

— **Morilci.** Naši demokratje i radičovci so se ne bojali povedati ob smrti hrvaški poslancov grdi reči, da je njiv morilec tudi dr. Korošec. Zdaj pa eden srbski politik odkriva, da so bili ravno v Pribičevičovoj demokratskoj i orjunskoj družbi ljudje, šteri so pripravili različne morije nad važnejšimi osebami v našoj državi. Tak so se pripravili, da vmorijo med drugimi tudi dr. Korošca i Davidoviča. Zdaj pa, gda je to na den prišlo, strašno stepajo od sebe vsi to krivico. Ravno tej šso pripravili tudi, naj bi vmorili Radiča Orjunci, zdaj je pa voditel Orjuncov Pribičevič, največši prijatelj radičovcov gratao.

Prekusnice.

Gospodič v vesnici. Oča, zakaj so pa vaše krave tak strašno sühe?

Záto ka preveč dosta takši gospodičov hodi k nam i naše krave to tak rade zijajo, da pozabijo jesti.

Oča, zakaj vam pa krava tak kluma?

Vej či bi ti njeno glavo noso na svojem gosečem šinjeki, bi ešče bole klumao.

Oča, kak pa to, da so vaše küre vse se prišle?

Zato, ka so mislile, da ste kottič, zdaj pa nevejo zagotovo, ali ste, ali ne.

Z Bogom oča.

Z Bogom, pa drugoč pá pridite.

Penezi.

Na ljubljanskoj denarnoj borzi se plača za: 1 Amerikanski dolar 56-93 Din, 1 Nemška marka 13-57 Din, 1 Avstrijski šiling 8-03 Din, 1 Vogrski pengö 9-92 Din, 1 Češka krona 1-69 Din, 1 Taljanska lira 2-97 Din, 1 Francuski frank 2-22 Din.

Cene.

Zrnje Na ljubljanskoj blagovnoj borzi, vse samo ponudbe, plačano v ednom meseci: Pšenaica nova 285 do 290 Din. za november 300 do 308 Din. Mela nova 0 za 430 do 435 Din. Kukorica baška 345 do 348 Din amerikanska zacarinjena 300 do 303 Din. Oves, novi 265 do 270 Din, Ječmen baški, novi očiščeni 315 do 320 Din. Žito 295 do 298, Hajdina, očiščena 300 do 305.

Novi Sad, na blagovnoj borzi: Pšenaica 242 do 265 Din. Oves 223 do 233 Din. Kukorica bač. 295 do 310 Din. Ječmen, bački, banatski i sremski 250 do 290 Din. Mela 00 350 do 370. Vse cene se vagonске i tam na mestu. Prevažanje se posebi zaračuna.

Živina. Jünci (biki) 9—7 Din. Krave debele 6—5 Din. Krave za klobase 4—3 Din. Teoci 12—10 Din.

Svinje. Prasci 6 do 8 tjednov stari 200—300 Din. 3 do 4 meseca 350—440 Din, 5 do 7 mesecev 460—500 Din. Krmileniki živa vaga 9 do 12 50 Din, mrtva 14 50 do 17 Din.

Kokoši, piščanci. Kokoši v Ljubljani 20 do 35 Din, v Maribori 30 do 45 Din. Piščanci v Ljubljani 10 do 30 Din, v Maribori 15 do 30 Dinarov.

Krumpli v Ljubljani 1-05 Din za kg., v Maribori 1—1-10 Din.

Lük v Ljubljani 3 Din 1 kilo, v Maribori pa 2-50 Din.

Mleko. Na velko 1-25 do 2 Din, na placi 2 50 do 3 Din.

Belice na velko 1 do 1-25 Din. na placi 1-25 do 1-50 Din.

Med 15—18 do 25 Din kila.

Grozdje. Cena pri nas 8—12 Din, v Ljubljani 8—14 Din. Banatsko grozlje: portugiško 3—4 Din, navadno belo 4—5 Din, sortno grozdje 5—8 Din za 1 kg.

Sadje. Grúške 3—6 Din, Jaboka 3—5 Din.

To so cene, kak se trži na drobno na placi. Cene na velko za jaboka i grúške 3 do 5 Din za kilo.

Zelje 75 par do 1 dinar kilogram.

Les. Jeličova stebila 1 kub. meter na železničnoj postaji košta 225 Din. trami 270 Din. Hrastova drva 15-50 za 100 kil. Trda drva 140 do 160 Din kub. meter, mehka drva 60 do 120 Din. Za kub. meter.

Izjava.

Podpisana izjavljava, da ne prevzema nikši dugov, štere bi napravila najina hči, vdova Ana Kološša roj. Kuzma iz Vučegomile.

Ivan Kuzma i žena.

Stalne krajevne zastopnike

z mesečnov plačov poleg dobre provizije sprejmemo, za dobičkanosni predmet. Ponudbe naj s pošlejo na upravo našega lista pod »BODOČNOST«.

PRAKTIKANT.

Prekmurska banka d. d. v Murški Soboti sprejme praktikanta s popolno kvalifikacijo. Pismene ponudbe v slovenskem, nemškem in madjarskem jeziku se imajo vložiti do 15. novembra 1928.

Mali oglasi.

Vajenca

za mizarstvo iz solidne familije se sprime gor v M. Soboti. Več se pozvej v PREKMURSKOJ TISKARNI v Murški Soboti.

Sode (lagve)

vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah FRAN REPIC sodarsko podjetje Ljubljana Trnovo. Pomočnike sprejme v trajno delo.

Oda se v bližini Ormoža

umetni mlin in moderne priprave za delanje olja s hišnim i gospodarskim poslopjom in nikelko zemle pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Poizve se pri OBRTNOJ BANKI v Lotmerki.

K odaji hiža

lesena, z dvema sobama, kühinja, klet, štala gümljo, 3 svinjaki vse v dobrom stanu, s slamov pokrito, brez grünta za odpelati. Zglasiti se je pri KATAJNCIČ-LUDVIKI v Veščici.

K odaji

so dvoja kravja kola, edna so nova, edna so pa že ntcana poizve se v gostilni BENCÁK Bodonci.

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo ščete priti? Vaša prva skrb bodi, da si spravite kem lepši dom. To pa dosežete, či si date zozidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismeno ali ustmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v DOLNJOJ LENDAVI št. 57. Jugoslavija. On i samo on, Vam napravi hižo, štera Vam bode po volji!

Zahvala.

Dober Bog je pozvao k sebi po teškoj boleznj našega dobrog očo

Katajncič Janoša

iz Veščice v 68. leti njüve starosti na den 3. oktobra 1928. Vsem, šteri so bili njim za časa betega i nam ob njüvoj zgübi v toležbo, se na tom mestu srčno zahvalimo. Od vsej spoštivanomi i dugoletnomi naročniki „Novina“ naj bo smileno bože Srce, i njim naj podeli zasluženo plačilo.

Žalüjoča žena i deca.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov VACLAV PLÁČEK v Murški Soboti, gostilna g. Baca.

Lehko se spoznajo

odličnosti ZEPHIR stalno gorečo peči, štera z 10 kg. drvami segrevle 24 vör edno sobo, vekše forme segrevlejo tudi 3 do 4 sobe i štere so pri tom fal i zdrave. Dobivajo se v vsaköj bolšoj železnoj trgovini. Ode ji nemajo, zahtevlite. Prosite za brezplačni opis na

Zephir tvornica peči Subotica.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože kupuje

po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.